ROMÂNIA
CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI
Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 3190/14.12.2023

APROB,
PREȘEDINTE

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare de follow-up desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni", jud. Mureș

Sumar :

Prezentul Raport a fost întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare de follow-up desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni", com. Eremitu, sat Călugăreni, str. Bisericii nr.54, jud. Mureș efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

I. Cadrul general și organizarea vizitei
II. Informații cu privire la beneficiari
III. Măsuri adoptate ca urmare a recomandărilor inițiale și stadiul de implementare a recomandărilor.

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordin nr. 301 din 08.11.2023, președintele Consiliului de monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare de follow-up în perioada 13.11.2023 - 16.11.2023 la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni", jud. Mureș**, denumit în continuare **„centru".**

Din echipa de vizitare au făcut parte **Nedelea Gabriela,** inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Răzoare Simona - Mirela și Mitrică Liliana,** experți independenți, **reprezentanți ai societății civile.**

Vizita inițială s-a desfășurat în perioada 03.05.2022 - 06.05.2022, fiind întocmit Raportul de vizită nr.1060/23.05.2022.

II. Informații cu privire la beneficiari

La data efectuării vizitei de monitorizare de follow-up, potrivit informațiilor puse la dispoziția echipei de vizitare de personalul centrului, în Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Călugăreni", jud. Mureș beneficiau de servicii sociale 225 beneficiari, toți barbați.

Vârsta beneficiarilor:

0-18 ani	18-19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
-	-	12	38	39	68	49	18	1	-

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Mental	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
-	2	109	67	47	-	-	-

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
	-	-	-

II. Măsuri adoptate ca urmare a recomandărilor inițiale și stadiul de implementare a recomandărilor.

Constatare inițială:

Art. 9 Accesibilizare

1. Niciun pavilion nu este accesibilizat cu suport tip „mână curentă" în spațiile interioare comune destinate beneficiarilor;

2. Grupurile sanitare sunt insuficiente și parțial accesibilizate.

Recomandare:

1. Accesibilizarea mediului fizic în spațiile comune interioare și exterioare și grupuri sanitare.

Constatare vizită de follow-up:

În urma vizitei de follow-up s-a constatat că accesibilizarea spațiilor comune interioare și exterioare și în grupurile sanitare nu a fost realizată (nu a fost montat suportul mână curentă la intrarea în pavilioane, pe holuri, scări) și nici în grupurile sanitare.

Constatare inițială:

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

1. Majoritatea beneficiarilor nu cunosc și nu înțeleg pe deplin drepturile pe care le au și modul în care le pot exercita.

2. În relația cu beneficiarii personalul folosește exclusiv limba maghiară.

3. Rapoartele de tură în pavilioanele care găzduiesc beneficiarii sunt redactate în limba maghiară.

Recomandări:

1. Realizarea unor sesiuni de consiliere despre drepturile pe care le au beneficiarii și modul în care le pot exercita.

2. Încurajarea beneficiarilor de a folosi limba română în relațiile interpersonale pe orice nivel (spre ex.: beneficiar-beneficiar; beneficiar - personal; personal-beneficiar, beneficiar-membrii comunității etc.).

3. Redactarea tuturor documentelor, inclusiv a Rapoartelor de tură, în limba română.

Constatare vizită de follow-up:

În urma vizitei de follow-up:

1. Personalul centrului nu a putut face dovada, nu există procese verbale/minute/tabele nominale cu beneficiarii și semnătura acestora sau orice alte documente cu privire la realizarea unor sesiuni de consiliere despre drepturile pe care le au aceștia și modul în care le pot exercita.

2. Încurajarea beneficiarilor de a folosi limba română în relațiile interpersonale pe orice nivel, a fost făcută doar verbal (conform declarațiilor verbale ale angajaților). Din declarațiile beneficiarilor de etnie română a reieșit că aceștia sunt obligați să folosească limba maghiară altfel nu se pot înțelege cu personalul angajat, care, deseori, îi ignoră atunci când folosesc limba română.

3. Din documentele puse la dispoziție echipa de monitorizare a constatat că toate documentele oficiale ale centrului sunt redactate în limba română.

Constatare inițială:

Art. 10 Dreptul la viata

1.Beneficiarilor decedați care au avut aparținător li s-au emis certificate de deces, celelalte dosare fiind arhivate prin atașarea „adeverinței care servește numai pentru înhumare/incinerare și se reține de către administrația cimitirului sau crematoriului" emisă de Primăria Comunei Eremitu.

Recomandare:

1.Efectuarea demersurilor necesare în vederea obținerii în copie a certificatelor de deces ale beneficiarilor fără aparținător spre a fi atașate dosarelor acestora, eliminarea beneficiarilor din evidențele centrului și arhivarea dosarelor conform legislației în vigoare.

Constatare vizită de follow-up:

Pentru decesele înregistrate după data vizitei de monitorizare s-au obținut și depus la dosare copiile certificatelor sau extrase din registrul de decese.

Constatare inițială:

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

1.Unele trepte atât din pavilioane cât și pe perimetrul curții sunt deteriorate.

2.În toate dormitoarele pavilionului „Mănăstire" se află cutii cu lemne pentru foc neasigurate la care beneficiarii au acces.

3. În curte se află o stivă de pietre

Recomandări:

1. Repararea scărilor atât în interior cât și în exterior.

2. Securizarea sobelor din teracotă și a cutiilor cu lemne din dormitoarele și sala de mese ale pavilionului „Mănăstire".

3. Îndepărtarea stivei de pietre din curtea centrului.

Constatare vizită de follow-up:

1.Repararea scărilor din interior și exterior nu a fost efectuată.

2. Securizarea sobelor de teracotă și a cutiilor cu lemne din sala de mese și dormitoarele din pavilionul Mănăstire nu a fost efectuată.

3. Stiva de pietre din curtea centrului a fost îndepărtată.

Constatare inițială:

Art. 26 Abilitare și reabilitare

1.Deși organigrama prevede 250 de posturi doar 164 de posturi sunt ocupate. Mai multe posturi de specialiști sunt vacante: 2 posturi de psiholog, 7 posturi de instructor de ergoterapie; 38 de posturi de infirmieri, 3 posturi de fiziokinetoterapeut, 3 posturi de kinetoterapeut, 8 posturi de soră medicală, etc..

2. Există un program zilnic de activități care include planificarea pe ore a activităților de îngrijire personală, servirea mesei, administrarea tratamentului, igienizare, informare și consiliere cu privire la drepturile și facilitățile sociale, abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, activități de menținere/dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, dar acesta nu este respectat.

3. Psihologul nu dispune de baterii de teste licențiate.

4. Centrul beneficiază de cameră senzorială, atelier de socio-educație, sală de fizioterapie și sală de fitnes, din lipsa de personal specializat beneficiarii desfășoară puține activități specifice

Recomandări:

1. Ocuparea posturilor vacante cu personal de specialitate pentru a acoperi nevoia de asistență acordată numărului mare de beneficiari.

2. Planificarea și desfășurarea de activități de abilitare și reabilitare individualizate, raportate la necesitățile fiecărui beneficiar.

3. Achiziționarea de baterii de teste licențiate pentru psiholog.

4. Planificarea și desfășurarea activităților de relaxare pentru beneficiari în camera senzorială.

Constatare vizită de follow-up:

1. Conducerea centrului nu a putut face dovada demarării procedurii de ocupare a posturilor vacante.

2. Personalul centrului nu a putut face dovada planificării și desfășurării activităților de abilitare și reabilitare individualizate, raportate la necesitățile fiecărui beneficiar.

3. Psihologul a pus la dispoziția echipei de monitorizare un referat de necesitate în vederea achiziționării de baterii de teste licențiate.

4. Personalul centrului nu a putut face dovada planificării și desfășurării activităților de relaxare pentru beneficiari în camera senzorială.

Constatare inițială:

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

1.Curtea are un spațiu foarte mare, aceasta nu este amenajată astfel încât beneficiarii să poată desfășura activități în scop recreativ sau sportiv.

Recomandare:

1. Amenajarea spațiului din curte pentru relaxare, activități sportive, recreative și pentru petrecerea timpului liber - construirea unui teren de sport multifuncțional.

Constatare vizită de follow-up:

1.Personalul centrului nu a putut face dovada demarării vreunei proceduri cu privire la amenajarea spațiului din curte.

Constatare inițială:

Art. 22 Dreptul la viață personală

1. Înaintea pandemiei, beneficiarii se vizitau reciproc săptămânal cu fetele de la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești" și că aceștia erau învățați despre folosirea mijloacelor contraceptive. Aceste vizite nu au mai fost reluate.
2. Centrul nu dispune de o cameră intimă,

Recomandări:

1. Asigurarea respectării dreptului la intimitate și viață privată a beneficiarilor.
2. Amenajarea unei camere intime.

Constatare vizită de follow-up:

1.Personalul centrului nu a putut face dovada asigurării respectării dreptului la intimitate și viață privată a beneficiarilor.

2. Camera intimă nu a fost amenajată.

Constatare inițială:

Art. 24 Educație

1.Niciunul dintre beneficiari nu urmează un program educațional.

Recomandare:

1.Reevaluarea și identificarea beneficiarilor care pot urma cursuri școlare ori programe educaționale ce au ca scop dezvoltarea competențelor și sprijinirea lor spre dezvoltare prin educație.

Constatare vizită de follow-up:

1. Personalul centrului nu a putut face dovada vreunui proces de reevaluare și identificare a beneficiarilor care pot urma cursuri școlare ori programe educaționale ce au ca scop dezvoltarea competențelor și sprijinirea lor spre dezvoltare prin educație.

Constatare inițială:

Art. 25 Sănătate

1.Nu există încheiat un contract de colaborare cu un cabinet stomatologic. Nu sunt asigurate serviciile stomatologice și nici tratamente profilactice.

Recomandare:

1. Identificarea cabinetelor stomatologice cu disponibilitate în vederea asigurării serviciilor medicale de specialitate, inclusiv tratamentele profilactice.

Constatare vizită de follow-up:

1. A fost încheiat un contract de colaborare cu cabinetul privat de stomatologie 'MAGYARI DENT SRL' situat în com. Eremitu, dar numai pentru urgențe (extracții, abcese, etc.).

Constatare inițială:

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

1.În ultimii doi ani niciun beneficiar nu a fost evaluat în vederea stabilirii capacității de muncă sau dacă aceștia îndeplinesc condițiile de pensionare.

Recomandare:

1.Evaluarea beneficiarilor în vederea stabilirii capacității de muncă, consiliere și orientare profesională și acordarea sprijinului în vederea încadrării în muncă.

Constatare vizită de follow-up:

1.Personalul centrului nu a putut face dovada evaluării beneficiarilor în vederea stabilirii capacității de muncă, consiliere și orientare profesională și acordarea sprijinului în vederea încadrării în muncă.

Constatare inițială:

Art. 28 Standardele de viata si de protectie sociala adecvate.

1.Unele grupuri sanitare sunt comune și nu asigură intimitatea beneficiarilor. Acestea nu sunt prevăzute cu uși despărțitoare sau cel puțin draperii iar dușurile au praguri înalte.

2. În pavilionul „Olandez" se regăsesc mai multe paturi (cu cadru metalic) pentru copii neconforme și necorespunzătoare beneficiarilor majori.

Recomandare:

1. Efectuare lucrări de reparații/igienizare în grupurile sanitare nerenovate;
2. Înlocuire/recondiționare/adaptare obiecte de mobilier.

Constatare vizită de follow-up:

1. La data vizitei de monitorizare de follow-up încă există dușuri nefuncționale, urme de rugina si uzura avansată. În pavilionul „Mănăstire" (din 6 dușuri funcționează doar 3)
2. Obiectele de mobilier nu au fost înlocuite/recondiționate/adaptate.

Vizita de follow-up s-a desfășurat pe o perioadă de 4 zile.

În prima zi, destinată verificării dosarelor beneficiarilor care au decedat de la ultima vizita de monitorizare efectuată în centru în perioada 03.05.2022 - 06.05.2022 s-a constatat că acestea conțin o copie a certificatului de deces sau extras din registrul de deces eliberat de „Starea civila" din cadrul primăriei Eremitu. Cu această ocazie s-a mai constatat că certificatul medical constatator al decesului este emis de medicul de familie nu prin deplasarea acestuia la fața locului (în centru) ci din cabinetul medical (aflat în comunitate în afara centrului) sub îndrumarea și recomandările directorului centrului și fără a sesiza autoritățile competente, respectiv poliție. Mai mult decât atât, din analiza dosarelor medicale și a certificatului medical constatator al decesului s-au constatat neconcordanțe în sensul că diagnosticele trecute în unele certificate constatatoare nu se regăseau ca afecțiuni în fișele medicale. De asemenea, din discuțiile cu directorul centrului, a reieșit faptul că acesta evita solicitarea serviciului de urgență 112, în orice situație pe motiv că „ar însemna să punem pe drumuri ambulanța, toata ziua".

La solicitarea echipei de monitorizare, medicul de familie a refuzat să participe la o discuție cu privire la modalitate de emitere a certificatului constatator al decesului în vederea oferirii de clarificări în acest sens.

Din studiul dosarelor sociale, a reieșit faptul că o mare parte din veniturile beneficiarilor sunt gestionate de angajații centrului/managerii de caz, fără să dețină o împuternicire în acest sens iar în mai multe cazuri nu au putut prezenta dovada cheltuielilor (bon fiscal, chitanță). Persoana responsabilă de modul în care sunt cheltuiți banii beneficiarilor a prezentat un caiet cu file lipsă, cu tăieturi, în care nu se regăsea înregistrat fiecare produs achiziționat (existenta registrului lipsea). S-a constatat ca s-au achiziționat o serie de obiecte de mobilier (colțar bucătărie, fotolii, fotoliu „pară"), mobilier de gradină (pavilion, fotoliu suspendat), precum și cafetieră, televizor, tabletă, cuptor cu microunde, lenjerii de pat, fără să existe declarații prin care beneficiarul să-și manifeste acordul pentru achiziționarea acestor obiecte. Mai mult decât atât, deși beneficiarii nu au abilitatea de a scrie, în dosare s-au regăsit cereri „scrise și semnate" de aceștia prin care solicitau eliberarea sumelor capitalizate în conturile personale de la Banca Transilvania.

Inadmisibil este cazul unui beneficiar decedat în data de 15.06.2023 și în contul căruia s-au continuat cumpărăturile în data de 16.06.2023 și 19.07.2023.

În a doua zi de vizită echipa de monitorizare a programat vizita în centru în vederea constatărilor în ceea ce privește măsurile adoptate ca urmare a recomandărilor inițiale. Echipa de monitorizare s-a sesizat în legătură cu mai multe situații grave care aduc atingere directă beneficiarilor.

Încă de la intrare s-au constatat în paviment plăci de gresie spartă, lipsă și praguri înalte.

În primul dormitor echipa de monitorizare a constatat un miros înțepător, insuportabil și deși era o vreme ploioasă și o temperatura scăzuta, focul în soba de teracotă

nu era aprins în dormitor era frig, iar unul dintre beneficiarii imobilizați la pat, cu picioarele amputate, nu avea nici măcar o pătură cu care sa fie acoperit. Camera nu era iluminata natural sau artificial iar ușa acesteia era închisă.

În al doilea dormitor, unde se regăsesc 9 paturi, echipa de monitorizare a constatat că beneficiarii imobilizați la pat erau pe jumătate îmbrăcați - aveau doar bluze de pijama, sub pături aceștia erau fără scutece absorbante pentru adulți sau pantaloni iar saltelele, pe sub cearșaf aveau pe ele folia inițială de plastic în care au fost achiziționate. La întrebările membrilor echipei de monitorizare, asistenta medicală șefă s-a arătat surprinsă și ne-a întrebat: „Da' ce? Nu sunt îmbrăcați frumos?"

În camera de zi aferentă dormitorului cu 22 de paturi, erau prezenți un număr de 13 beneficiari însoțiți de două îngrijitoare, iar echipa de monitorizare a sesizat că unul dintre beneficiari avea un comportament diferit, în sensul că stătea nemișcat pe un scaun. În momentul în care persoane străine centrului, apar în câmpul lor vizual se declanșează o stare de agitație prezentă la majoritatea beneficiarilor. Un singur beneficiar era suspicios de liniștit, îmbrăcat frumos cu o bluză gen hanorac cu fermoarul tras până la gât. S-a solicitat deschiderea fermoarului bluzei și s-a constatat ca beneficiarul era contenționat.

Pe sub această bluză, care avea rolul să ascundă, beneficiarul purta o alta bluză tip sport cu o improvizație gen „cămașă de forță", cu două chingi cusute de mâneci, având mâinile încrucișate și cu legătură la spate. Întrebată de ce beneficiarul este contenționat infirmiera a susținut că de aproximativ un an si jumătate de când acesta a fost transferat în centru de la un centru de copii, i se aplică acest

tratament și că sunt îndreptățiți să o facă având în vedere că dețin un plan de contenționare.

Întrebat dacă știe despre această situație directorul centrului s-a încurcat în declarații afirmând că: „nu știe de ce a fost contenționat beneficiarul, pentru că este foarte liniștit și cuminte"; apoi că „beneficiarul se autoagresează și pentru acest lucru s-a apelat la contenționare", apoi că dumnealui „a făcut instructaj împotriva contenționării, dar nu poate dovedi pentru că acest instructaj a fost realizat verbal, neexistând încheiat un proces verbal de instruire care să cuprindă semnăturile personalului centrului".

Echipa de monitorizare a apelat numărul de urgență 112 și a solicitat prezența organelor abilitate pentru a constata și a lua măsurile necesare care se impun în urma celor sesizate. La fața locului s-a prezentat un echipaj al serviciului de urgență, un echipaj de la poliția comunei Eremitu și chiar reprezentanți ai poliției municipiului Târgu Mureș. Aceștia au realizat cercetarea la fața locului și au constatat cele sesizate, au întocmit un proces verbal de constatare si au ridicat ca probă bluza tip „cămașă de forță" improvizată.

În urma celor constatate, în aceeași zi, echipa de monitorizare a considerat oportun solicitarea prezenței reprezentanților altor instituții județene precum : Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, Direcția de Sănătate Publică Mureș, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorului Mureș.

În urma solicitării echipei de monitorizare, în aceeași zi s-au prezentat la centru o echipă a Comisariatului Județean pentru Protecția Consumatorului Mureș, ai Direcției de Sănătate Publică Mureș și d-na director general și director adjunct de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș.

Reprezentanții Comisariatului Județean pentru Protecția Consumatorului Mureș au constatat:

„1.Operatorul economic utilizează la prestarea serviciilor de alimentație publică proceduri nesigure, astfel:

- sarea iodată se păstrează necorespunzător, într-o cutie neprotejată;
- în spațiul unde se păstrează pâinea, etajerele din lemn cu vopsea exfoliată, neigienizabile, se utilizează funduri din lemn neigienizabile, vasul cu zahăr nu este protejat cu folie;

- în blocul alimentar, în spatele meselor este curățenie deficitară, resturi menajere, praf;
- în utilajul frigorific nu se respectă condițiile de vecinătate, se păstrează sosuri cu ceapă lângă produse lactate.

2. Operatorul economic utilizează la prestarea serviciilor de cazare proceduri nesigure, astfel:
- în camera 1, unde erau cazate 2 persoane imobilizate la pat, acestea erau dezvelite, nu era căldură (sobă pe lemne) și lumina stinsă, miros înțepător;
- nu există protecție la toate sobele din camere, sunt saltele cu protecția doar din folia de achiziționare;
- în 2 camere mocheta era murdară, învechită, lăzile pentru lemne erau foarte murdare;
- pe holuri și scări lipsă gresie sau gresie spartă;
- în băi nu funcționează toate dușurile, instalațiile sanitare ruginite care necesită înlocuire.

Faptele săvârșite constituie o încălcare a prevederilor art. 7 liniuță nr. 1 din OUG 21/1992(r2), sancționate prin OUG 21/1992(r2), art. 50 (1) lit. a - operatorii economici sunt obligați să folosească, în cadrul serviciilor prestate, numai produse și proceduri sigure."

În urma controlului și a constatărilor realizate la pavilionul „Mănăstire", reprezentanții Direcției de Sănătate Publică Mureș, ajunși în jurul orelor 16,30, au formulat următoarele prescripții și recomandări:

„1. Igienizarea zonelor cu igrasie din baia de la parter, și a încăperilor de locuit. Termen 31.12.2023, răspunde conducerea centrului.

2.Recondiționarea mobilierului degradat și efectuarea controlului medical al personalului de la blocul alimentar. Termen 30 de zile pentru controlul medical și până la 31.12.2023 pentru mobilier.

3.Includerea lucrărilor de structură (spații ustensile, spații bucătărie) într-un plan cu termen de realizare care se va transmite la DSP Mureș până la data de 30.11.2023, pe email: inspectie@dspms.ro.

4.Respectarea legislației aferente domeniului. Termen: permanent. Responsabili: personalul, conform atribuțiilor și conducerea unității."

Echipa de monitorizare a informat conducerea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș despre colaborarea deficitară, chiar dificilă a personalului cu echipa în special datorită barierei lingvistice, personalul înțelege și se exprimă cu greu limba română. Mai mult decât atât, din discuțiile purtate cu mai mulți beneficiarii aceștia ne-au sesizat faptul că personalul folosește un limbaj neadecvat în relația cu ei și uneori se aplică violența fizică, în sensul că sunt agresați fizic. Unii beneficiari de naționalitate română au declarat ca au fost nevoiți să învețe limba maghiară ca să poată comunica cu personalul pentru că acesta folosește exclusiv limba maghiară, pe motiv ca unii angajați nu cunosc limba română sau refuză efectiv să comunice în limba română. De asemenea în cadrul vizitei la pavilionul „Mănăstire" echipa de monitorizare a solicitat personalului prezent pe tură să comunice în limba romana, atât în relația cu echipa de monitorizare cât și in relația cu beneficiarii, cu scopul de a identifica relația stabilită între personal și beneficiari, modul de relaționare și comunicare a acestuia. Angajata în funcția de „soră șefă" a confruntat echipa de monitorizare argumentând ca: „nu exista nici o lege care să o oblige la comunicare în limba română ,într-o instituție publică".

Conducerea instituției a dat dovadă de reticență în ceea ce privește acest subiect, afirmând că „nu poate obliga personalul în folosirea limbii române, pentru că instituția are lipsă de personal".

Amintim că în conformitate cu:

- art. 13 din Constituția României republicată: „În România, limba oficială este limba română."
- Legea 53/2003 privind Codul Muncii - TITLUL I Organizarea și desfășurarea concursului de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant pentru personalul contractual; CAPITOLUL I - Organizarea concursului de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant pentru personalul contractual; SECȚIUNEA 1 - Dispoziții generale: „art. 3 lit b) cunoaște limba română, scris și vorbit";
- Ordonanță de urgență 57/2019 privind Codul administrativ - Condiții de ocupare a unei funcții publice - „art. 465 lit. b) cunoaște limba română, scris și vorbit"; personalul centrului ar trebui să folosească și să încurajeze folosirea limbii române în special cu beneficiarii de naționalitate română.

În a treia zi de vizită în sala de mese echipa de monitorizare a găsit tabelul cu meniurile săptămânale, incomplete (fără a fi specificate cantitățile și nivelul caloric

asigurat). Din discuțiile purtate cu beneficiarii a reieșit faptul că meniul este întocmit de sora șefă, magazioner, bucătar și avizat directorul centrului fără ca ei să fie consultați; meniul servit la masă nu corespunde in totalitate cu meniul săptămânal afișat în sala de mese, că este modificat dar că aceste modificări sunt realizate fără consultarea lor.

În urma verificărilor echipa de monitorizare a constatat că, în săptămâna în care a avut loc vizita, în mai multe zile meniul a fost modificat: peștele pane a fost înlocuit cu carne de porc, prăjitura de la desert a fost înlocuită cu compot, strugurii de la desert au fost înlocuiți cu banane. La verificarea fișelor de magazie s-a constatat că în data de 24.10.2023 au intrat **130 kg de struguri** (130 kg struguri:225 beneficiari = 0,577 kg struguri/beneficiar), aceeași cantitate fiind în aceeași zi eliberată pentru **225 de beneficiari**. În data 13.11.2023 au intrat **60 kg de banane** (60 kg banane : 225 beneficiari = 0,266 kg banane / beneficiar), distribuite în data de 14.11.2023 celor **225 de beneficiari** ca desert.

În ultima zi echipa de monitorizare a efectuat o vizita în sala de activități, pentru a constata starea în care se găsește beneficiarul găsit contenționat. Acesta era alături de alți beneficiari cu mâinile la vedere și dornic de interacțiune.

În această zi, după multe insistențe ale echipei de monitorizare, s-a prezentat la centru o echipă însoțită de d-nul director al AJPIS Mureș care a informat echipa că au o săptămână ca perioadă de control. Până la această dată nu deținem detalii. Ulterior a fost contactat domnul director al AJPIS Mureș care ne-a comunicat că documentele încheiate în urma controlului fac obiectul unui dosar penal motiv pentru care nu ne poate oferii detalii.

Pe parcursul vizitei echipa de monitorizare a întâmpinat dificultăți în relația cu personalul, în sensul în care, la solicitarea prezentării unor documente, acestea au fost prezentate doar la insistențe, cu întârziere, de mai multe ori incomplete ex: la solicitarea unei copii a dosarului unui beneficiar, a fost prezentată o copie incompletă fiind „omise" documente importante din dosar (procesul verbal în care directorul centrului a primit de la reprezentantul DGASPC Mureș suma retrasă din contul beneficiarului de la banca Transilvania și „planul de contenționare") .

Mai mult decât atât echipa de monitorizare a solicitat o copie a dosarului medical al beneficiarului contenționat iar la verificare a constatat că din cele 88 file cât conținea dosarul s-au realizat copii la doar le 62.

RECOMANDĂRI SUPLIMENTARE:

Art. 9 Accesibilizare

Adaptarea pragurilor înalte acolo unde este cazul.

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

Asigurarea gestionării propriilor venituri de către beneficiari în conformitate cu prevederile CDPD art.12, punct 5.

Art. 10 Dreptul la viata

Solicitarea tuturor instituțiilor competente în caz de deces, în vederea constatării decesului conform legislației în vigoare.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Sistarea de urgență a măsurilor restrictive de libertate (contenționare fizică și chimică, cât și izolare).

Art. 19 Viață independentă și includere în comunitate

1. Inițierea planului de dezinstituționalizare a centrului de către DGASPC Mureș și planificarea activităților necesare implementării acestui plan (activitățile de comunicare, realizarea situației sintetice a persoanelor cu dizabilități la nivel județean, stabilirea echipei de management, asigurarea funcționalității sistemului contabil, etc.) potrivit Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030.

2. Accelerarea activităților privind dezinstituționalizarea rezidenților așa cum sunt prevăzute de Ghid privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, Anexă la Strategia menționată anterior, cum ar fi planificarea centrată pe persoană cu fiecare rezident din centru care să vizeze nevoile, dorințele și aspirațiile acestuia în vederea asigurării accesului la servicii și resurse necesare unei vieți independente cu respectarea prevederilor Art. 19 și identificarea unor soluții de transfer în comunitate care să corespundă acestei planificării (conform Legii 7/2022).

3.Realizarea demersurilor de transfer în comunitate.

Art. 28 Standardele de viață și protecție socială adecvate

1.Identificare unui spațiu/dormitor pentru beneficiarul imobilizat la pat care să corespundă standardelor de viață și protecției sociale adecvate (ex: să beneficieze de lumină naturală și artificială, să beneficieze de temperatură optimă, să beneficieze de obiecte de cazarmament adecvat etc.).

2.Înlocuirea plăcilor de gresie sparte și lipsă.

3.Menținerea unui meniu corespunzător din punct de vedere caloric și nutrițional.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, prezentul Raport de vizită se comunică instituției vizitate și autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta.

Prezentul raport are inserate fotografii din care rezultă cele consemnate în acesta.

Restul planșelor nu se fac publice, ele rămânând arhivate la sediul Consiliului de monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare - Nedelea Gabriela

Expert independent - Răzoare Simona-Mirela

Expert independent - Mitrică Liliana